

មទ្រៀនដោយអូត្យូនៈ លីនាន់ណា

ឆ្នាំសិក្សា ២០២២_២០២៣

ទ្រែខានឧន៖ ជិខេឌខាខេស្ត្រឧយាត នួច ជិខេឌខាន់បន

ය ඕසේ

១. អេក្តីន នេចរីវា

ත. ඡූඹ වීඹණු

៣. ម៉ីម និ៍នា

%. නා ප ලුණිමේ

๗. អាន សុខទឌ្ឍនា

៤. ಕಾಣ ಪ್ರಮ

ව. අසූ සෞව

មានិតា

វិតខេត្តខេត្តឧឃាត

- I. ស្ថានភាពប្រទេស
- II. អាហារូបត្ថម្ភ
 - 2.1.ស្ថានភាពអាហារ
 - 2.2. កង្វះអាហាររូបក្តម្ភ

<u>តែខេតទាំរិខ</u>

- I. ស្ថានភាពទូទៅនៃប្រទេស
- II. របបអាហារ
 - 2.1.ក្មេងៗ
 - 2.2.មនុស្សពេញវ័យនិងមនុស្សចាស់

ទ្រនេសឡើងឈាម

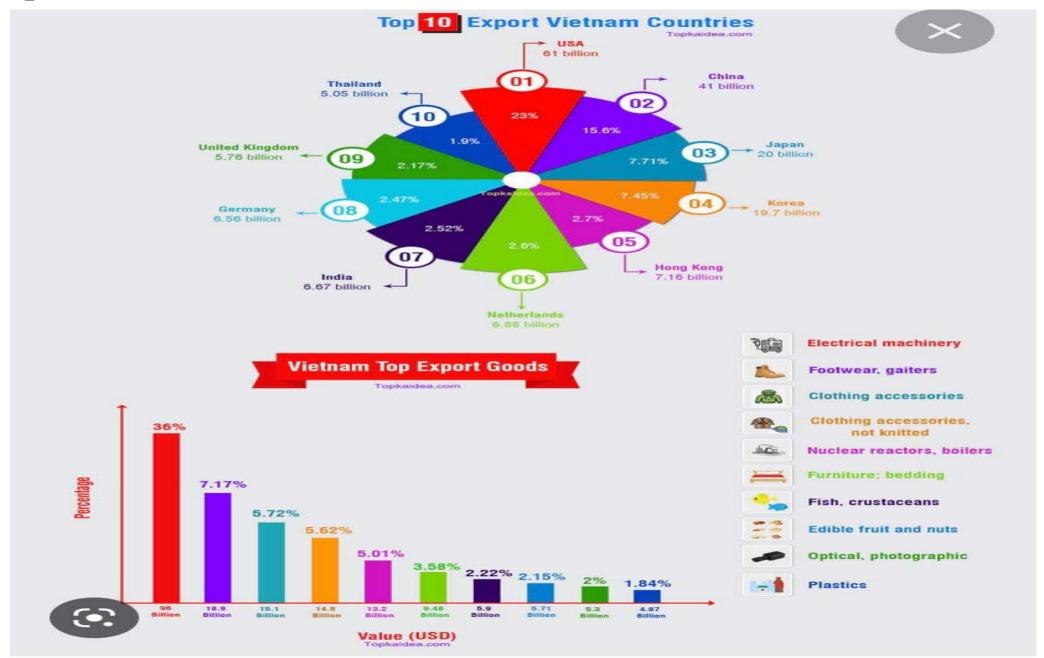

I. ស្ថានភាពប្រទេស

- ប្រទេសវៀតណាម មានឈ្មោះជាផ្លូវការថា សាធារណរដ្ឋសង្គមនិយមវៀតណាមនិងបែងចែកជា58ខេត្ត
- ទីក្រុងធំបំផុត ហ្វូជីមិញ
- មានក្រឡាផ្ទៃសរុប331,699km2
- ប្រជាជនសរុប96លាននាក់
- ប្រទេសនេះពឹងផ្អែកលើវិស័យពាណិជ្ជកម្មជាធំ

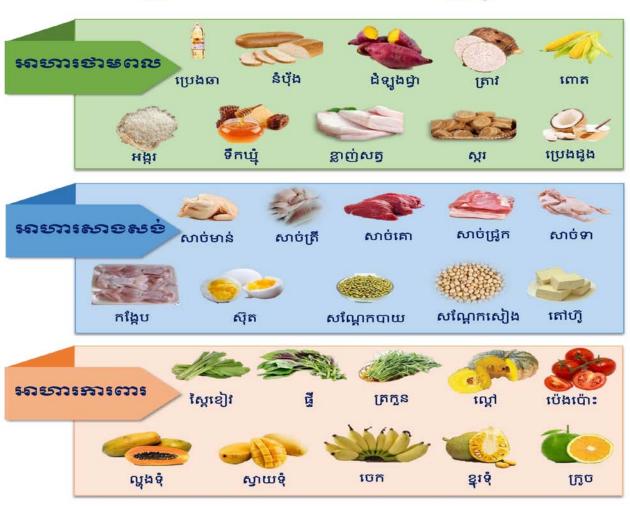
ប្រភពអាហារ(នាំចេញនាំចូល)

II.អាហារូបត្ថម្ភ

អាហារូបត្ថម្ភគឺជាសារជាតិចិញ្ចឹម
(nutrients) មានក្នុងអាហារដែល
យើងបរិភោគរាល់ថ្ងៃ រួមទាំងភេសជ្ជៈផង
ដែរ ដើម្បីទ្រទ្រង់រាងកាយ និងសុខភាព
របស់មនុស្សយើង។

ទ្រទន្ទេះមានបារង្គាំន

គឺលានុមដ្ឋាគសត្រខ្លាះមន្ទាន់-Emergency Nurse

2.1.ស្ថានភាពអាហារ

Vietnamese Eat For Breakfast

Pho

Banh Cuon

• Banh Mi

ស្ថានភាពអាហារ

Vietnamese eat for Dinner

• Bot Chien. Source

Ca Hap

Vietnamese Eat For Lunch

• Cha Ca La Vong

• bun cha

• Banh Xeo

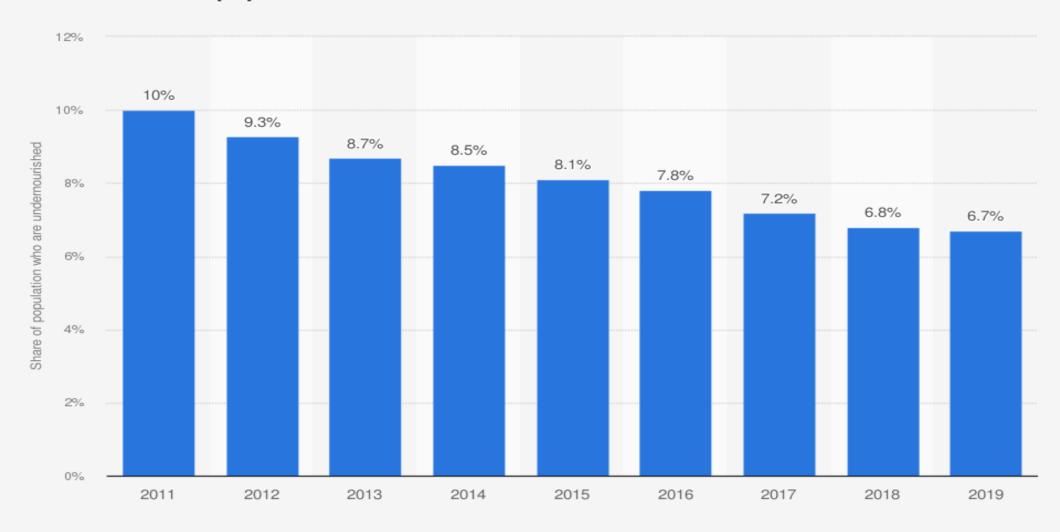

2.2.កង្វះអាហារូបត្ថម្ភ

- ក្នុងរយៈពេល 1,000 ថ្ងៃដំបូងនៃជីវិត កង្វះអាហារូបត្ថម្ភណាមួយដែលកើតឡើងក្នុងអំឡុង ពេលនេះអាចនាំឱ្យមានការខូចខាតយ៉ាងទូលំទូលាយ និងមិនអាចត្រឡប់វិញបានចំពោះការ លូតលាស់រាងកាយ និងការអភិវឌ្ឍខូរក្បាល ។
- របាយការណ៍នេះបានសង្កត់ធ្ងន់ថា អន្តរាគមន៍ដើម្បីកែលម្អលទ្ធផលអាហារូបត្ថម្ភត្រូវតែផ្ដោត លើក្រុមអាយុ និងស្ត្រីដែលមានអាយុបង្កើតកូន ។

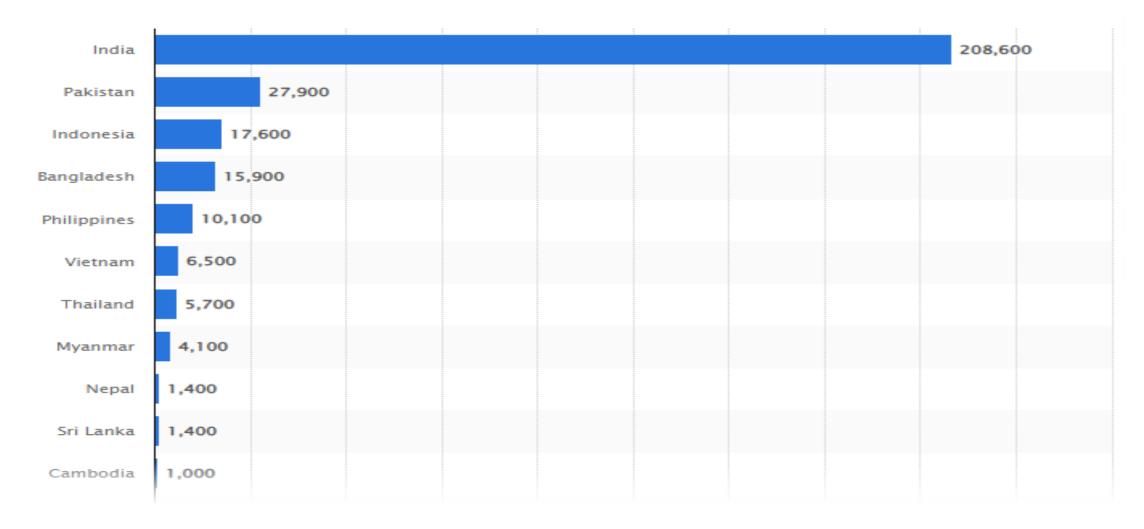
Share of population who are undernourished in Vietnam from 2011 to 2019

Source World Bank © Statista 2022 Additional Information:

Vietnam; 2011 to 2019

In 2019

- ចាប់ពីឆ្នាំ 2019 ដល់ឆ្នាំ 2022 ចំនូនប្រជាជនដែលខ្វះអាហារូបត្ថម្ភកើនឡើងដល់ទៅ 150 លាន នាក់ ដែលជាវិបត្តិដែលជំរុញភាគច្រើនដោយជម្លោះ ការប្រែប្រូលអាកាសធាតុ និងជំងឺរាតត្បាតកូវី ដ-១៩ ។
- •កង្វះអាហារូបត្ថម្ភជាប់លាប់នៅក្នុងសហគមន៍ជនជាតិភាគតិចវៀតណាម៖ បញ្ហា និងជម្រើស ឬ គោលនយោបាយ និងអន្តរាគមន៍" រកឃើញថា កុមារ 1 ក្នុងចំណោម 3 នាក់នៃជនជាតិភាគតិច ក្នុងប្រទេសវៀតណាមទទួលរងពីការក្រិន ខណៈ 1 ក្នុងចំណោម 5 មានទម្ងន់មិនគ្រប់។

Stunting

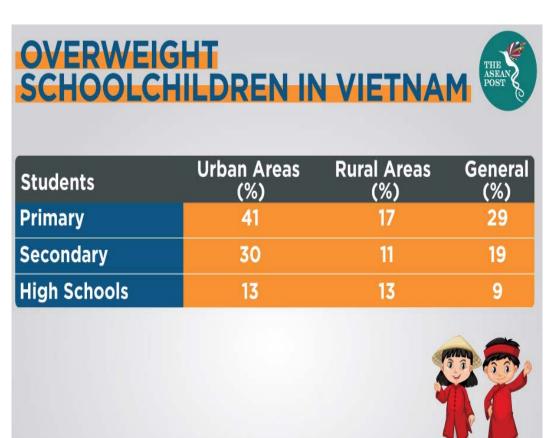

Obesity

Child obesity (ភាពធាត់ក្នុងវ័យកុមារភាព)

• Vietnam មានសេដ្ឋកិច្ចរឹងមាំនិងសកលរូបនីយកម្មដែលធ្វើចមានការផ្លាស់ប្តូរទម្លាប់នៃ ការហូបចុករបស់ប្រជាជនរបស់ខ្លួន ។ ដូច្នេះហើយការកើនឡើងនូវភាពសម្បូរបែបនៅ ក្នុងប្រទេសវៀតណាមបានលើកទឹកចិត្តដល់ការទទួលទានអាហារកែច្នៃខ្ពស់ដែលសំបូរទៅ ដោយរសជាតិសិប្បនិម្មិត ស្ករ និងសារធាតុគីមីផ្សេងទៀត ។ ហេតុបានកុមាររវៀតណាម ឥឡូវនេះប្រឈមមុខនឹងការរីកលូតលាស់នៃការធាត់ ។

- A 2017 study by the National Institute of Nutrition (NIN) found that 29 percent of primary school students are overweight and obese, while the rate of overweight students in secondary schools and high schools are 19 percent and 9.5 percent, respectively. The incidence of overweight and obesity is higher in urban children (42 percent) than in children in rural areas (35 percent).
- Malnutrition is highest among secondary students (13 percent), followed closely by high school and primary children with 12 percent and 7.5 percent, respectively. Malnutrition and obesity increase the risks of chronic diseases like diabetes, high blood pressure and coronary artery disease.

Child stunting

• ក្នុងចំណោមកុមារអាយុក្រោម 5 ឆ្នាំចំនួន 7.2 លាននាក់ក្នុងប្រទេសវៀតណាម មានប្រហែល 1.6 លាន នាក់ (23%) ក្រិន ។ កុមារដែលខ្វះអាហារូបត្ថម្ភទាំងនេះមានការកើនឡើងហានិភ័យនៃការស្លាប់ ជំងឺ និងការឆ្លង ការពន្យាពេលនៃការអភិវឌ្ឍន៍ ឱនភាពនៃការយល់ដឹង ការអនុវត្តសាលាខ្សោយ និងរយៈពេល ចូលរៀនតិចជាងមុន ។

កុមារមកពីគ្រួសារក្រីក្របំផុតគឺ 3 ដងច្រើនជាងកុមារដែលទទ្លួលរងពីជំងឺក្រិន ជាងអ្នកដែលមកពីគ្រួសារអ្នកមាន ដោយក្រុមជនជាតិភាគតិចភាគតិច ដែលមានប្រជាជនច្រើនបំផុតនៅតំបន់ខ្ពង់រាបកណ្ដាល និងភាគខាងជើងភាគក ណ្ដាល និងតំបន់ភ្នំដែលរងផលប៉ះពាល់ខ្លាំងបំផុត។

https://theaseanpost.com/article/childhood-malnutrition-and-obesity-vietnam

I. ស្ថានភាពទូទៅនៃប្រទេស

ប្រទេសឡាវមានផ្ទៃដី ២៣៧៩៥៥ គីឡូម៉ែត្រការេ និងប្រជាជនប្រហែល 64,92228 នាក់ (2015)។ ឡាវជាប្រទេសមួយដែលមានសេដ្ឋកិច្ចពឹងផ្នែកខ្លាំងទៅលើការវិនិយោគនិងពានិ ជ្ជកម្ម ជាមួយប្រទេសជិតខាងដែល មាននិងធំ ជាងខ្លួន។ ឡាវបានហាមឃាត់ការនាំចូល ផលិតផលកសិកឬមួយចំនួនដើម្បីជម្រុញសេដ្ឋកិច្ចនិងបង្កើនប្រាក់ចំណូលបន្ថែមដល់កសិករ ។ ប្រទេសហាមឃាត់ការនាំចូលប្រភេទសត្វកសិកម្មនិងត្រីមួយចំនួន ស្ពៃក្ដោប ស្ពៃក្ដោបពណ៍ស ខ្ទឹម ខ្ទឹមបារាំង ម្រេច សាឡាត់ និងអំពាវនាវឲ្យមានការបង្កើនការចិញ្ចឹមគោ ក្របី ជ្រូក ពពែ មាន់ ទា និងក្លាន ហើយក៏បានហាមឃាត់ការនាំចូលសត្វទាំងនេះដែរ ។

II. របបអាហារ

2.1.ក្មេងៗ

ក្មេងៗនៅប្រទេសឡាវប្រមាណ 33% ដែលមានអាយុក្រោម 5 ឆ្នាំខ្វះអាហាររូបត្ថម្ភដែលមានលក្ខណះ ក្រិន ស្គម និង 45% ស្លាប់ដោយសារការខ្វះរូបត្ថម្ភ ។ ក្មេងៗនៅប្រទេសឡាវមានសភាព ស្គម(១ នៃ ៤) ក្រិន ស្លេកស្លាំង 41% ខ្វះវីតាមីន A ក្មេង 1 ក្នុងចំណោមក្មេង 5 នាក់មានកង្វះអ៊ីយ៉ូតដែលធ្វើឲ្យប៉ះពាល់ដល់ខ្វរក្បាល ហើយវាធ្វើឲ្យប៉ះពាល់ដល់ការរៀនសូត្ររបស់កុមារនៅក្នុងប្រទេសឡាវផងដែរ ។ ក្មេងនៅប្រទេសឡាវមានកង្វាស់ អាហាររូបត្ថម្ភដោយសារការខ្វះអនាម័យ ការបរិភោគមិនគ្រប់គ្រាន់ ខ្វះនៅវ៉ាក់សាំង ថ្នាំបង្ការ និងការចិញ្ចឹមរបស់ ម្ដាយក្មេង ។

2.2. មនុស្សវ័យជំទង់និងមនុស្សចាស់

ស្ត្រីនៅក្នុងប្រទេសឡាវមានការខ្វះជីវជាតិជាងបុរសព្រោះការពរពោះនិងការបំបៅកូន ។ ស្ត្រីនៅប្រទេសឡាវ ខ្វះទៅលើប្រូតេអ៊ីនមីក្រូសារជាតិដូចជា វីតាមីន B3 B1, C ។ ស្ត្រីក្មេងនិងចាស់ មានភាពស្គម 8% លើសទម្ងន់ 18.4%-20.5% និងធាត់ 34.2%-39.1% ។ចំពោះស្ត្រីមានផ្ទៃពោះនិងបំបៅកូនមានភាពស្គម 1.4-7.5% និង លើសទម្ងន់ 17.8% និងធាត់ 21.9%-40% ។ បុរសក្មេងនិងចាស់មានសភាពស្គម 3.2%-8.3% លើសទម្ងន់ 18.6%-21% និងធាត់ 27.6-28.2 ។

មូលហេតុ

- កង្វាស់អនាម័យ
- សន្តិសុខស្បៀងជាពិសេសនៅតំបន់ខ្ពង់រាបខាងជើង
- ភាពចម្រុះនៃអាហារ រួមទាំងការពីងផ្នែកខ្លាំង ទៅលើបាយអង្ករ និងបរិភោគបន្លែ និង ផ្លែឈើតិច
- កង្វះអាហាររូបត្ថម្ភ និង ការតាមដានសុខភាពរបស់ម្ដាយ
- ការទទួលបានសេវាកម្មឬវ៉ាក់សាំងនៅមានកម្រិតទាបខ្លាំង
- ការមានកូនក្នុងវ័យជំទង់ ជាពិសេសនៅតំបនើជនបទ
- ទទួលបានការអប់រំទាប ពិសេសស្ត្រី
- កត្តាស្ថានភាពក្រីក្រ ពិសេសជនជាតិភាគតិចនៅតំបន់ភ្នំ
- ងាយរងគ្រោះមហន្តរាយ និង ការប្រែប្រូលអាកាសធាតុ
- ភាពចម្រុះ នៃ ជាតិសាសន៍ ភាសសារ (200+)
- ប្រជាជន ភាគច្រើនរស់នៅ តំបន់ភ្នំដែលមិនសូវរួមបញ្ចូលនៅក្នុងហេដ្ថារចនាសម្ព័ន្ធជាតិ សម្រាប់សុខភាពនិងសេវាកម្មសំខាន់ផ្សេងៗ

ការសន្និដ្ឋាន

តាមការស្រាវជ្រាវអំពីប្រទេសឡាវរួចមកយើងយល់ឃើញថាប្រទេសឡាវគឺជា ប្រទេសមួយដែលប្រឈមមុខខ្លាំងចំពោះការកង្វះអាហាររូបត្ថម្ភដោយផ្អែកលើអ ត្រាវងគ្រោះរបស់កុមារ ដោយបញ្ហាទាំងនេះធ្វើឲ្យប៉ះពាល់ដល់ធនធានមនុស្ស សេដ្ឋកិច្ច ផលិតភាព វឌ្ឍនភាព របស់ប្រទេសទាំងមូល។